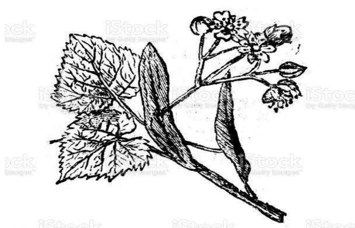
Cantilenae populares.

Lidové písně.

Latinské překlady státní hymny a lidových písní vznikly asi ve třicátých letech dvacátého století, byly publikovány ve studentských časopisech. Jiné se dochovaly v rukopise. Některé školní písně vydal tiskem prof. Jaromír Fiala roku 1949 ve 20. č. Zpěvů mládeže pod názvem Trifolium. Další vyšly roku 1998 v rámci učebnic Jiřího Pecha Latina pro gymnázia I. a II.

Quae patria?

Quae patria,
quae patria?
Fluunt aquae inter prata,
strident silvae rupe lata,
horto ridet iuge ver,
paradisus desuper.
Ecce terra pulcherrima,
Bohemia patria,
Bohemia patria.

Kde domov můj?

Kde domov můj,
kde domov můj?
Voda hučí po lučinách,
bory šumí po skalinách,
v sadě skví se jara květ,
zemský ráj to na pohled.
A to je ta krásná země,
země česká, domov můj,
země česká, domov můj.

Versio latina Victoris Lauriculli

1. Ubi est lar,
Terra mea?
Aquae per prata dimanant
Venti per saxa susurrant,
Nunc refloret in hortos
Paradisi nitens flos;
Ipsa est illa pulchra terra,
Bohemia, lar mea!
Bohemia, lar mea!

1. Kde domov můj,
kde domov můj?
Voda hučí po lučinách,
bory šumí po skalinách,
v sadě skví se jara květ,
zemský ráj to na pohled.
A to je ta krásná země,
země česká, domov můj,
země česká, domov můj.

2. Ubi est lar,
Terra mea?
In terra Deo dilectis,
Animam felicem specis,
Valetur tum eia mens
Interitum contemnens;
Anima est Bohemorum,
Cum Bohemis, lar mea!
Cum Bohemis, lar mea!

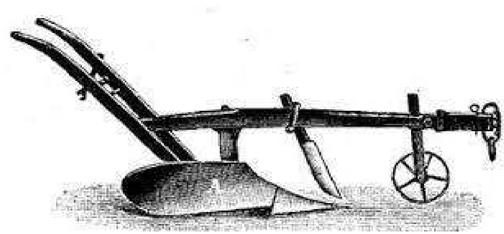
2. Kde domov můj?
Kde domov můj?
V kraji znáš-li bohumilém,
duše outlé v těle čilém,
mysl jasnou, vznik a zdar
a tu sílu, vzdoru zmar?
To je Čechů slavné plémě,
mezi Čechy domov můj!
Mezi Čechy domov můj!

O fili, fili.

O fili, fili, domum pete,
iam pater tuus quaerit de te.

Ignosce, pater, in arando
aratrum fregi aliquando.

Aratrum cures reparare,
disce, mi fili, sic arare.

Ach, synku, synku.

Ach synku, synku, doma-li jsi,
tatíček se ptá, oral-li jsi.

Oral jsem, oral, ale málo,
kolečko se mi polámalo.

Když se ti zlámalo, dej ho spravit,
nauč se, synečku, hospodařit.

Deus nos omnes diligat

Deus nos omnes diligat, diligat,
culpas perdonet, erit sat, erit sat.
Nihil amplius
hac re petimus:
Deus nos omnes diligat, diligat.

Aby nás Pán Bůh miloval.

Aby nás Pán Bůh miloval, miloval,
hříchy odpustil, nebe dal, nebe dal.
Nic nežádáme,
jenom to samé:
Aby nás Pán Bůh miloval, miloval.

Porta Putimensi cum vadebam.

Porta Putimensi cum vadebam,
puellas duas ibi videbam
quae clamabant: „Scholaris!
Tibi palma viridis!“

Nolite me, puellae, vocare,
mentem studiosam disturbare,
vos amare nequeo,
nam studere debeo.

Septem annos Piscae studia trivi
puellam nullam concupivi;
unius Amor erat -
quae collegam delectat.

Když jsem já šel tou Putimskou branou.

Když jsem já šel tou Putimskou branou,
dívaly se dvě panenky za mnou
a volaly: „Študente,
ty malý premiante!“

Proč, panenky, proč na mě voláte,
pročpak vy mě študovat nedáte,
já vás nesmím milovat,
já musím študýrovat.

Sedm let jsem v Písku študýroval,
ani jednu pannu nemiloval,
jenom jednu měl jsem rád,
tu mi přebral kamarád.

Crede, cara, certe lacrimabis,
praedicare cum me auscultabis
praedicatoris ore
de fideli amore.

Crede, cara, acriter dolebis,
cum me missam agere videbis
Putimi in ecclesia
pro Amoris gloria.

Počkej, holka, však ty budeš plakat,
až já budu kázáníčko kázat,
kázáníčko, kázání,
o věrném milování.

Počkej, holka, ty se budeš soužit,
až já budu tu mši svatou sloužit
v tom píseckým kostele,
první bude za tebe.

Novas res audite.

Novas res audite sapienter,
In urbe Betlehem natus puer.
Audite bene, vocamus alte,
exaudite.

Filium peperit crassa virgo
praesepe lectus est nostro Deo
Deum involvit, ibi posuit
cum cantico.

Angeli caelestes belli cantant
Domini adventum praenuntiant
Deum pastores sunt celebrantes
dona portant

De coelo descendis pro amore
O flos amabilis, o Domine
O quam es pulcher
Tu noster puer
oramus Te.

Nesem vám noviny.

Nesem vám noviny, poslouchejte,
z betlémské krajiny, pozor dejte.
/: Slyšte je pilně a neomylně :/
rozjímejte.

Syna porodila čistá panna
v jesličky vložila Krista Pána.
/: Jej ovinula a zavinula, :/
plenčičkama

Andělé nebeští k němu přišli,
i chudí pastýři se hned sešli.
/: Jeho vítali, jeho chválili, :/
dary nesli.

S nebe jsi sstoupil k nám z pouhé lásky,
krásné Jezulátko, kvítku rajský.
Jak jsi spanilý
a ušlechtilý,
celý krásný.

Alma nox, tacita nox.

Alma nox, tacita nox!
Omnium silet vox.
Sola Virgo nunc beatum
ulnis fovet dulcem natum.
Pax tibi, puer, pax!

Alma nox, tacita nox!
Angeli sonat vox;
Halleluia, o surgite,
pastores, huc accurrite!
Christus Deus adest!

Tichá noc, svatá noc!

Tichá noc, svatá noc!
Spánek vše jal v svou moc.
Jenom Josef bdí, Maria s ním
nade Ježíškem, dítětem svým.
V jesličkách děťátko dlí,
jak poupě v lístečkách spí.

Tichá noc, svatá noc!
Lásky hle, Boží moc
káže andělům s nebe se snést,
věštit pastýřům blahostnou zvěst.
Kdo dobrý, každý ji slyš:
Spasitel zrodil se již!

En virgo parit filium.

En virgo parit filium, jubilemus,
rosa gignit lilium, exultemus:
Natum sine patre, filium cum matre,
collaudemus.

Qui prophetizatus, jubilemus,
est in orbem natus, exultemus.
Natum sine patre, filium cum matre,
collaudemus.

Hominum naturam, jubilemus,
sumpsit contra jura, exultemus.
Natum sine patre, filium cum matre,
collaudemus.

Golias prostratus, jubilemus,
homo liberatus, exultemus,
Natum sine patre, filium cum matre,
collaudemus.

Narodil se Kristus Pán.

Narodil se Kristus Pán, veselme se,
z růže kvítek vykvet nám, radujme se!
Z života čistého, z rodu královského,
nám, nám narodil se.

Jenž prorokován jest, veselme se,
ten na svět poslán jest, radujme se!
Z života čistého, z rodu královského,
nám, nám narodil se.

Člověčenství naše, veselme se,
ráčil vzíti na se, radujme se!
Z života čistého, z rodu královského,
nám, nám narodil se.

Goliáš obloupen, veselme se,
člověk jest vykoupen, radujme se!
Z života čistého, z rodu královského,
nám, nám narodil se.

Amavi te, puella.

Amavi te, puella,
iam te habet collega;
amavi te, puella,
iam te nolo.
Talem simiam
in via inveniam.
Amavi te, puella,
iam te nolo.

Měl jsem tě, holka, rád.

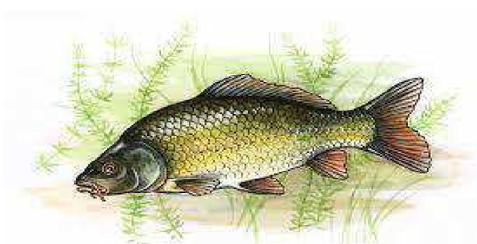
Měl jsem tě holka, rád,
už tě má kamarád;
Měl jsem tě holka, rád,
už tě nechci.
Takovou opici
najdu na ulici.
Měl jsem tě holka, rád,
už tě nechci.

Cum ibam ad vos.

Cum ibam ad vos,
erat tempus ad deos,
piscis hic in aqua iacet,
mea cara mi placet,
hodie,
cras dabo adieu.

Když jsem šel od vás.

Když jsem šel od vás,
byl překrásný čas,
kapr se ve vodě házel,
když jsem milou doprovázel,
dnes,
dnes už naposled.

Infra molam, supra molam.

Infra molam, supra molam
pugna anserum.
O, Iohannes, arcum sume,
veneris unum.

Non venabor hos anseres,
quos novi bene;
anseres enim sunt meae
carae puellae.

Pode mlejnem, nade mlejnem.

Pode mlejnem, nade mlejnem
husy se perou.
Vem, Jeničku, vem flintičku,
zastřel některou.

Já ty husy nezastřelím,
já je dobře znám;
jsou to husy panimámy,
kam já chodívám.

Nihil me delectat.

Nihil me delectat,
nil me oblectat,
nihil me delectat,
nil mi prodest.

Quod me delectavit,
aqua deportavit.
Nihil me delectat,
nil mi prodest.

Ach, není tu, není.

Ach, není tu, není
co by mě těšilo,
ach, není tu, není,
co mě těší.

Co mě těšívalo,
vodou uplynulo.
Ach, není tu, není,
co mě těší.

O flos tener horti mei.

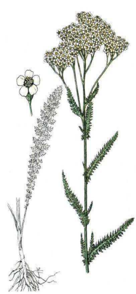
O flos tener horti mei,
o rosa odorata,
cur non possum oblivisci
tui, mea amata?

Et si obliviscor tamen,
ab amicis moneor;
cum te visitabam, cara,
tum eras sincerior.

O řebíčku zahradnický.

Ó řebíčku zahradnický,
ó růžičko voňavá,
kterak na tě zapomenu,
když to není věc možná?

Zapomenu-li přec jednou,
zas mi lidi vzpomenou,
žes bejvala upřímnější,
když jsem chodil za tebou.

Quanta pulchritudo.

Quanta pulchritudo
ferrarii duo,
bini ferrarii in foro.
[: Alter equos cudet
alterque deludet
de villula Livillam. :]

Jaké je to hezké.

Jaké je to hezké,
dva kováři v městě
dva kováři na rynku.
[:Jeden může kovat
a druhý milovat
šafářovic Andulku. :]

Si esset Bavorov.

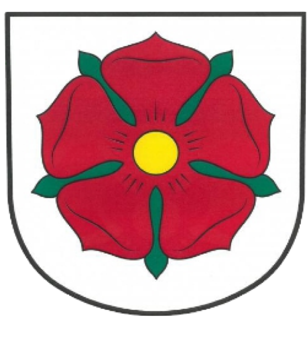
Si esset Bavorov ubi Vodniana,
in tuas facies darem oscula.
Ille (e)st heu trans fluvium,
fluvium tam gelidum,
ideo expecta nullum basium.

Si esset Bavorov Prachaticium,
darem tib(i) oscula mille, non unum.
Ille (e)st heu trans fluvium,
fluvium tam gelidum,
ideo expecta nullum basium.

Kdyby byl Bavorov.

Kdyby byl Bavorov, co sou Vodňany,
dal bych ti hubičku na obě strany.
Ale že je za vodou,
za vodičkou studenou,
nedám ti má milá ani jedinou.

Kdyby byl Bavorov, co Prachatice,
dal bych ti hubiček na statisíce.
Ale že je za vodou,
za vodičkou studenou,
nedám ti má milá ani jedinou.

Ego sum parvus venator.

Ego sum parvus venator,
arma paene fero.
Quibus datis ad bracchia
in silvam propero.

Semper eo adhuc mane,
ros madet nimium.
Tunc audio sub arbore
iam cantus avium.

Já jsem malý mysliveček.

Já jsem malý mysliveček,
sotva flintu nesu,
hodím si ji přes rameno
a pospíchám k lesu.

Přišel jsem tam časně z rána,
byla ještě rosa.
Sedl jsem si pod stromeček
a poslouchal kosa.

In gramine viridi.

In gramine viridi
pascuntur ibi cervi;
pascit eos parvus venator
in vestitu viridi.

Amica, expecta me,
cervum occidam pro te,
ut placeat tibi vestis,
vestimentum viride.

Na tý louce zelený.

Na tý louce zelený
pasou se tam jeleni,
pase je tam mysliveček,
v kamizolce zelený.

Počkej na mě, má milá,
zastřelím ti jelena,
aby se ti zalíbila
kamizolka zelená.

In pragensi ponte.

In pragensi ponte
crescunt sua sponte
multi flores sine cura,
sine ullo fonte.

Ego volo ire
flores custodire
et per aquam providere;
reviviscent mire.

Na tom pražským mostě.

No tom pražským mostě
rozmarýnka roste.
Žádnej ji tam nezalejvá,
ona sama roste.

Já tam tudy půjdu,
zalejvat ji budu;
ona se mi zazelená,
já ji trhat budu.

Nemo novit, quidnam Domažlice.

Nemo novit, quidnam Domažlice,
nemo novit quid esset Taus.
Hoc est Germanice,
illud Bohemice;
nemo novit quid esset Taus.

Nemo novit, quidnam esset ferrum,
nemo novit, quid circulus.
Circulus ferreus,
anulus aureus;
nemo novit, quid circulus.

Properabam in matrimonium,
ne mi esset laborandum.
Nunc vaccam habeo,
alere debeo,
id non erat expectandum.

Žádnyj neví, co sou Domažlice.

Žádnyj neví, co sou Domažlice,
žádnyj neví, co je to Taus.
Taus je to německy,
Domažlice česky;
žádnyj neví, co je to Taus.

Žádnyj neví, co je to železo,
žádnyj neví, co je kroužek.
Kroužek je železo,
má zlatá Terezo;
žádnyj neví, co je kroužek.

Proto sem se tak mladá vdávala,
habych dělat nemušíla.
Muž mně koupil krávu,
já muším na trávu;
toho sem se nenadíla.

Porta bene, niger eque.

Porta bene, niger eque,
porta me et propera!
Ungula te providebo
tenera, tenera.

Ungula te providebo
e metallo ferreo;
ad currendum te iuvare
debeo, debeo.

Ungula te providebo,
sicut aurum lucem dat,
nam scintilla bonum equum
delectat, delectat.

Jenom ty mě, můj koníčku.

Jenom ty mě, můj koníčku,
jenom ty mě pěkně nes.
Dám ti dělat podkověnky
ještě dnes.

Dám ti dělat podkověnky
ze samé jen ocele,
abys ty mě neshazoval
ze sebe.

Dám ti dělat podkověnky
ze samého ze zlata;
Abys ty mě neshazoval
do bláta.

Est Praga pulchra.

Est Praga pulchra,
mane cum dilucescit,
umbra cum nocte crescit
ad Vultavam.

Est aeque pulchra
noctis umbris reperta,
tiliis adoperta
in tenebris.

Ver suave transit
et aestas avolat,
autumnus abit,
Pragam nix adornat.

Est Praga pulchra,
mane cum lux adventat,
saecula longa cantat
ad Vultavam.

Praha je krásná.

Praha je krásná,
když se den rozednívá,
za noci když se stmívá
nad Vltavou.

Je stejně krásná
za noci plné stínů,
ukrytá do jasmínů
tmou mlhavou.

Když jaro přejde
a léto odletí,
podzim odejde,
sníh Prahu posvětí.

Praha je krásná,
když se den rozednívá,
staletí lidem zpívá
nad Vltavou.

Sedet musca in pariete.

Sedet musc(a) in pariete, pariete, pariete,
Sedet musc(a) in pariete et dormitat.
Habetque somnium – monstrulum parvulum.
Sedet musc(a) in pariete et dormitat.

Sedí muška na stěně.

Sedí muška na stěně, na stěně,
na stěně,
sedí a hajinká, sedí a spí.
Sedí a hajinká, potvůrka malinká,
sédi muška na stěně, sedí a spí.

Sub nostris fenestris.

Sub nostris fenestris
fluit aquula.
Pota mi equulum,
cara puella.

Ego non potabo,
eum timeo.
Nam timeo equum,
ego parvula.

Equulus non tibi
faciet malum
te sciens amare
eius dominum.

Pod našima okny.

Pod našima okny
teče vodička,
napoj mě má milá
mého koníčka.

Já ho nenapojím,
já se koně bojím.
Já se koně bojím,
že jsem maličká.

Můj koníček vraný,
ten nic nedělá,
jenom ty mu řekni
že jsi má milá.

Caput inclinabit,
sine motu stabit;
tibi, carissima,
nil est timendum.

On ti hlavu sehne,
ani se ti nehne,
ani se ti nehne
holka rozmilá.

Virgo oculis nigris.

Virg(o) oculis nigris
ad torrentem ne sederis,
virg(o) oculis nigris,
Huc ne sederis.

Rapida hic aqua fluet,
oculos tuos subluet,
virg(o) oculis nigris,
Huc ne sederis.

Virg(o) oculis nigris
ad torrentem ne sederis,
virg(o) oculis nigris,
Huc ne sederis.

Holka modrooká.

Holka modrooká
nesedávej u potoka,
holka modrooká
nesedávej tam.

V potoce se voda točí,
podemele tvoje oči.
Holka modrooká
nesedávej tam.

Holka modrooká
nesedávej u potoka,
holka modrooká
nesedávej tam.

Aqua fluit mole magna
importabit tibi damna,

virg(o) oculis nigris,
Huc ne sederis.

V potoce je velká voda,
vezme-li tě bude škoda.

Holka modrooká
nesedávej tam.

Fluit aqua, fluit.

Fluit aqua, fluit,
prope nostram villam,
tu me reliquisti
nunc intraquillam.

Tu me reliquisti
et scis causam bene,
tu scis, quis loquatur,
falsa dicta de me!

Domi sub fenestra
prospiciens ea,
quam te deploravi,
o columba mea!

Teče voda, teče.

Teče voda, teče
Cez velický majír
Komus mňa zanechal
Starodávný frajír.

Nechal som ťa, nechal
Dobre ty víš komu
Co ty reči nosí
Do vašeho domu.

Do vašeho domu
Pod vaše okénko
Co sem sa naplakal
Sivá holuběnko!

Noctem bonam, mea amata!

Noctem bonam, mea amata,
et Deus ipse te adiuva.
Noctem bonam, bene dormi;
sint tibi, cara, dulces somni.

Dobrú noc, má milá!

Dobrú noc, má milá, dobrú noc,
nech je ti sám Pánboh na pomoc!
Dobrú noc, dobre spi,
nech sa ti snívajú sladké sny.

Prope Breclaviam.

Prope Breclaviam
pro parvo sacello
stat ibi puella,
levat manus caelo.

Manus caelo levat,
dein caput deicit;
Cui carus meus,
cui me reliquit?

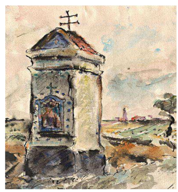
Ego non reliqui
Deo patri solum;
ora et supplica,
ut revertar domum.

Za starú Břeclavú.

Za starú Břeclavú,
u tej Boží muky
stojí tam děvečka,
zalamuje ruky.

Zalamuje si je,
za svojú hlavičku;
Komu's ňa zanechal,
švarný šohajíčku?

Zanechal jsem ťa já
enom Pánu Bohu;
aby sas modlila,
abych došel domů.

Quid strepitum facit.

Quid strepitum facit
post nostram portam (mehercle)?
Iuvenis caballi
non habent aquam.

Aquam non habebant,
habebant sitim (mehercle)
Apportavit copa
laticem statim.

Male, tu iuvenis,
rem tuam curas (mehercle),
su tuis caballis
aquam non portas.

Co to tam šupoce.

Co to tam šupoce
za tú stodolú (aj Bože!)
šohajovi koně
vody nemajú.

Nemajú, voděnky,
chtělo sa jim pít (aj Bože!),
mosela šenkérka
pro vínečko jít

Špatný si synečku,
špatný hospodář (aj Bože!),
že svojím koníčkum
vody nepodáš.

Musicae, musicae.

Musicae, musicae,
vos bene luditis,
vos me de somn(o) ex-
citavistis.

Ego non dormivi,
puellam perdidi
et hoc vos, musicae,
effecistis.

Muziky, muziky.

Muziky, muziky,
vy pěkně hrajete,
vy jste mě za spaní
probudily.

Já jsem se nevyspal,
děvče jsem nedostal,
vy jste to, muziky
všeho vinny.

O mea cara Barbara.

O mea cara Barbara,
veni mecum in lectum,
o mea cara Barbara,
veni dormitum.

O quae esset infamia,
mulieris insania,
o quae esset infamia,
si vir tolleret.

Virum non ferit femina,
quoniam infirmissima,
virum non ferit femina,
quoniam virum amat.

Má roztomilá Baruško.

Má roztomilá Baruško
vem mě s sebou na lůžko,
má roztomilá Baruško
vem mě s sebou spát.

Jaká by to hanba byla,
kdyby žena muže bila,
jaká by to hanba byla,
kdyby se jí bál.

Žena muže bít nemůže,
protože ho nepřemůže,
žena muže bít nemůže,
protože ho ráda má.